

**МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«ЕКОНОМІЧНИЙ КОНСАЛТИНГ ТА БІЗНЕС-ЕКОНОМІКА»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності якістю підготовки та навчання здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та відповідності освітньо-професійної програми «Економічний консалтинг та бізнес-економіка» їх запитам та потребам.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному web-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (*окрім першого курсу*) за освітньо-професійною програмою «Економічний консалтинг та бізнес-економіка» ТДАТУ (респонденти).

Опитування респондентів було проведено **в 2 семестрі 2022-2023 навч. року** за двома анкетами: «якість освітньої програми» та «якість викладання навчальних дисциплін». Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#).

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

- 1 бал – якість відсутня;
- 2 бали – якість проявляється зрідка;
- 3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;
- 4 бали – проявляється часто;
- 5 балів – якість проявляється практично завжди.

1. АНКЕТА ЩОДО ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Всього опитано на сайті університету за *анкетой для здобувачів вищої освіти щодо якості освітньої програми* **7 респондентів другого курсу**, що склало **44%** від кількості здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» за ОПП «Економічний консалтинг та бізнес-економіка» (*перший курс опитування не проходить*). Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Результати оцінювання здобувачами вищої освіти якості ОПП «Економічний консалтинг та бізнес-економіка» представлено у таблиці 1.

**Таблиця 1-Оцінювання здобувачами вищої освіти якості ОПП
«Економічний консалтинг та бізнес-економіка» (у відсотках)**

№ з/п	Критерій оцінювання	Бали				
		5	4	3	2	1
1	Задоволеність навчанням за обраною освітньою програмою	42,9	28,6	28,6	0	0
2	Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	28,6	42,9	28,6	0	0
3	Відповідність отриманих результатів вивчення дисциплін заявленим в них цілям	28,6	42,9	28,6	0	0
4	Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень у відповідній галузі	42,9	28,6	28,6	0	0
5	Співвідношення теоретичної і практичної частини	42,9	0	57,1	0	0
6	Прозорість та чесність оцінювання знань	57,1	14,3	28,6	0	0
7	Використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо)	28,6	14,3	42,9	14,3	0
8	Спрямованість дисциплін на майбутню професію	28,6	42,9	28,6	0	0
9	Організація в цьому навчальному році дистанційного навчання	42,9	42,9	14,3	0	0
10	Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	28,6	28,6	28,6	14,3	0
11	Залучення здобувачів вищої освіти до організації, проведення та участі у наукових і практичних заходах	42,9	0	57,1	0	0
12	Доступність графіків освітнього процесу та розкладів	57,1	28,6	14,3	0	0
13	Якість методичних матеріалів дисциплін на освітньому порталі ТДАТУ	71,4	0	28,6	0	0

Вищі оцінки (максимальна сума відсотків балами «5» і «4», по 85,7%) здобувачі вищої освіти поставили за критеріями: «Організація в цьому навчальному році дистанційного навчання», «Доступність графіків навчального процесу та розкладів».

Менші оцінки (максимальні відсотки за балами «1» і «2» по 14,3%) здобувачами вищої освіти наступних критеріїв якості: «Використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо)», «Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)».

Інших пропозицій щодо покращання якості освіти та освітнього процесу в ТДАТУ здобувачі вищої освіти при опитуванні не запропонували.

2. АНКЕТА ЩОДО ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Якість викладання навчальних дисциплін першого та другого семестрів 2022-2023 навч. року за ОПП «Економічний консалтинг та бізнес-економіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти було оцінено респондентами за 11 критеріями.

Аналіз 52 анкет за перший семестр (таблиця 2) та 40 анкет за другий семестр (таблиця 3) показав, що вони в цілому задоволені рівнем викладання дисциплін з середнім відсотком відвідуваності 71-90%.

Таблиця 2 – Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти в 1 семестрі 2022-2023 навч. року (у відсотках)

№ поз	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
I. Методичний рівень занять (середнє значення)		84,6	13,1	2,3	0	0
1	Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій	88,5	11,5	0	0	0
2	Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти	88,5	9,6	1,9	0	0
3	Використовує сучасні та цікаві методи викладання	84,6	9,6	5,8	0	0
4	Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі	84,6	11,5	3,8	0	0
5	Ефективність організації дистанційного навчання	76,9	23,1	0	0	0
II. Теоретичний рівень занять (середнє значення)		90,4	6,4	3,2	0	0
1	Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше	94,2	3,8	1,9	0	0
2	Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців	88,5	5,8	5,8	0	0
3	Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)	88,5	9,6	1,9	0	0
III. Ставлення до здобувачів вищої освіти(середнє значення)		93,6	5,8	0,6	0	0
1	Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання	92,3	5,8	1,9	0	0
2	Доступність та легкість зв'язку з викладачем	88,5	11,5	0	0	0
3	Доброчесність	100	0	0	0	0

Аналіз таблиці 2 показує, що респондентами в 1 семестрі 2022-2023 навч. року оцінені найвищими балами (максимальні відсотки за балом 5) в I розділі «Методичний рівень знань» наступні критерії якості: «викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій», «дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти»; в II розділі «Теоретичний рівень занять» - «викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання

заліку/екзамену та інше»; в III розділі «Ставлення до здобувачів вищої освіти» - «добросесність».

Меншими балами (мінімальні відсотки за балом 5) в I розділі оцінені критерії: «ефективність організації дистанційного навчання»; в **II розділі** – «пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців»; в **III розділі** – «доступність та легкість зв'язку з викладачем».

Загальні враження (задоволення) респондентів від вивчення навчальних дисциплін **1 семестру 2022-2023 навч. року** в **29** анкетах, де надані відповіді, як позитивні.

Рекомендації щодо покращення якості викладання науково-педагогічними працівниками від респондентів:

- щоб питання до тестів відповідали лекціям;
- не поспішати, не завжди встигаємо;
- робити презентації розв'язку складних практичних.

Таблиця 3 – Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти в 2 семестрі 2022-2023 навч. року (у відсотках)

№ поз	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
I. Методичний рівень занять (середнє значення)		83,5	11,0	3,0	2,5	0
1	Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій	85,0	10	0	5,0	0
2	Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти	87,5	7,5	2,5	2,5	0
3	Використовує сучасні та цікаві методи викладання	75,0	22,5	2,5	0	0
4	Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі	85,0	5,0	10	0	0
5	Ефективність організації дистанційного навчання	85,0	10	0	5,0	0
II. Теоретичний рівень занять (середнє значення)		85,8	10	4,2	0	0
1	Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше	90	7,5	2,5	0	0
2	Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців	80	17,5	2,5	0	0
3	Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)	87,5	5,0	7,5	0	0
III. Ставлення до здобувачів вищої освіти(середнє значення)		85,0	13,3	1,7	0	0
1	Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання	80	15,0	5,0	0	0
2	Доступність та легкість зв'язку з викладачем	80	20	0	0	0
3	Добросесність	95,0	5,0	0	0	0

Аналіз таблиці 3 показує, що респондентами в **2 семестрі 2022-2023 навч. року** найвищими балами (максимальні відсотки за балом 5) оцінені в I розділі «**Методичний рівень знань**» наступні критерії якості: «дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти»; в II розділі

«Теоретичний рівень занять» - «викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше»; в III розділі **«Ставлення до здобувачів вищої освіти»** - «доброчесність».

Меншими балами (мінімальні відсотки за балом 5) в I розділі оцінені критерії: «використовує сучасні та цікаві методи викладання»; в **II розділі** – «пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців»; в **III розділі** – «прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання».

Загальні враження (задоволення) респондентів від вивчення навчальних дисциплін **2 семестру 2022-2023 навч. року** в **20** анкетах, де надані відповіді, як позитивні.

Рекомендації щодо покращення якості викладання науково-педагогічними працівниками від респондентів:

- на освітньому порталі хотілось би бачити тільки ті роботи, які потрібно нам виконати протягом цього року, а не ті які залишились з минулого року та є не потрібними для оцінювання.

- щоб викладач роботи оцінював читаючи самостійно, а не займаючи час в Зумі. Щоб за непрочитані роботи в Зумі не знижувалися бали.

Висновки

Аналіз результатів оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітньо-професійної програми «Економічний консалтинг та бізнес-економіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти показав, що загальні враження респондентів від організації освітнього процесу та від вивчення навчальних дисциплін 1 та 2 семестрів 2022-2023 н.р. є позитивними. Анкетування показало добрий рівень результативності та задоволеності якістю ОПП.

За всіма критеріями оцінки високу відзнаку отримали показники «прозорість та чесність оцінювання знань», «якість методичних матеріалів дисциплін на освітньому порталі ТДАТУ», «задоволеність навчання за обраною освітньою програмою», «актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень у відповідній галузі». Це свідчить про високий рівень організації навчального процесу в університеті, якісний склад і структуру ОПП та злагоджену роботу науково-педагогічних працівників.

Згідно отриманих найменших показників якості освітніх послуг за ОПП «Економічний консалтинг та бізнес-економіка» будуть проведені заходи, що сприятимуть покращенню ефективності організації дистанційного навчання, легкої комунікації з викладачем та удосконаленню робочих програм дисциплін в контексті професійних вимог до фахівця. Зокрема:

- оптимізація складових елементів навчальних дисциплін на освітньому порталі;
- якісний контроль змісту дисциплін на освітньому порталі;

- моніторинг викладання дисциплін в ZOOMі, перевірка відповідності занять робочим програмам;
- підвищення кваліфікації викладачів в аспекті володіння та застосування сучасних педагогічних методів у викладанні дисципліни;
- активізація наукових і практичних заходів професійної діяльності: організація та проведення практичних семінарів, майстер-класів, форумів та конференцій із залученням спеціалістів і спікерів консалтингового бізнесу та економіки.

Гарант ОПП «Економічний консалтинг
та бізнес-економіка» за першим
(бакалаврським) рівнем освіти

Наталя КУКІНА

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР